

Sygn. akt XII Ga 722/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie XII Wydział Gospodarczy – Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: Sędzia SO Bożena Cincio-Podbiera

Protokolant: osobiście

po rozpoznaniu w dniu 16 listopada 2016 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) spółki akcyjnej w W.

przeciwko L. G.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie

z dnia 16 marca 2016 r. sygn. akt IV GC 2375/15/S

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że powództwo oddala;

II. zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanej koszty postępowania apelacyjnego w kwocie 30,00 zł (trzydzieści złotych).

XII Ga 722/16

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) SA w W. domagała się zasądzenia od L. G. kwoty 1565 zł z należnościami ubocznymi oraz kosztów procesu. Żądanie pozwu oparła na twierdzeniu, iż pomiędzy stronami została zawarta umowa ubezpieczenia o numerze (...) szkód powstałych w związku z ruchem pojazdu marki (...) na okres od 30 grudnia 2012 roku do 29 grudnia 2013 roku. Pozwana jednakże nie zapłaciła składki ubezpieczeniowej, płatnej do dnia 31 grudnia 2012 roku, której wartość stanowiła przedmiot żądania pozwu.

Jako dowód strona powodowa przedstawiła potwierdzenie pokrycia ubezpieczeniowego z dnia 30 grudnia 2015 roku w postaci komputerowego wydruku podpisanego przez głównego specjalistę Centrum Operacji Windykacyjnych.

Pismem datowanym na dzień 28 stycznia 2016 roku strona powodowa wniosła o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z dokumentu w postaci umowy ubezpieczenia (...) na okoliczność potwierdzania zawarcia umowy między stronami, wysokości składki, terminów jej płatności i innych warunków.

W sprzeciwie od wydanego w sprawie nakazu zapłaty pozwana zaprzeczyła by wiązała ją ze stroną powodową umowa ubezpieczenia, z której powódka wywodzi swoje roszczenie. Wskazała, że przytaczane przez stronę powodową

okoliczności nie znajdują potwierdzenia w przedstawionych przez nią dowodach, a w szczególności, że powódka nie przedstawiła polisy ubezpieczeniowej, ani tekstu ogólnych warunków ubezpieczenia. Pozwana wskazała, że wydruk z systemu elektronicznego strony powodowej nie może być uznany za dowód w sprawie.

Wyrokiem z dnia 16 marca 2016 roku Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie uwzględnił powództwo w całości.

Sąd Rejonowy ustalił, iż w dniu 18 grudnia 2012 roku strony zawarły umowę ubezpieczenia komunikacyjnego ustalając wysokość składki, którą pozwana obowiązana była uiścić w terminie do dnia 31 grudnia 2012 roku. Ustalenie to Sąd Rejonowy oparł na treści przedłożonej przez stronę powodową umowy ubezpieczenia. Sąd Rejonowy wskazał, iż materiał dowodowy wykazuje, że strony były związane przedmiotowym kontraktem wobec czego roszczenie strony powodowej znajduje podstawę w treści art. 805 k.c. oraz art. 481 par. 1 i 2 k.c.

W apelacji od tego wyroku pozwana zarzuciła Sądowi Rejonowemu naruszenie art. 233 par. 1 k.p.c. oraz art. 207 par. 6 k.p.c. przez oparcie ustaleń faktycznych co do istnienia stosunku ubezpieczenia między stronami na niepoświadczonych za zgodność z oryginałem i przedłożonych zbyt późno kserokopiach dokumentów dotyczących stosunku prawnego stron w sytuacji, gdy pozwana zaprzeczyła aby z powódką łączyła ją przedmiotowa umowa. Skarżąca wskazała, że niepoświadczona prawidłowo za zgodność z oryginałem kserokopia umowy ubezpieczenia nie stanowi dowodu, zwłaszcza w sytuacji, gdy pozwana zaprzeczyła aby strony były związane węzłem obligacyjnym. W ten sposób pozwana zakwestionowała istnienie umowy, której wykazaniu miała służyć przedłożona przez stronę powodową kopia. Zdaniem skarżącej skoro nie przedłożono oryginału umowy, ani też poprawnie poświadczonej za zgodność z oryginałem kserokopii dowodu nie było podstaw do uznania roszczenia strony powodowej za udowodnione. Nie usprawiedliwiła też strona powodowa złożenia tych materiałów z opóźnieniem, co naruszyło art. 207 par. 6 k.p.c.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacja jest uzasadniona.

Oprócz potwierdzenia pokrycia ubezpieczeniowego, datowanego na grudzień 2015 roku, a podpisanego przez specjalistę ds. windykacji strona powodowa jako dowód istnienia pomiędzy stronami węzła obligacyjnego przedłożyła polisę numer (...) w postaci kserokopii, nie potwierdzonej za zgodność z oryginałem, a także, już po wydaniu wyroku, ogólne warunki ubezpieczeń komunikacyjnych w kserokopii niepotwierdzonej za zgodność z oryginałem. Żadnych innych dowodów strona powodowa nie zaferowała.

W tych okolicznościach należało mieć na uwadze, iż dołączenie do pisma procesowego, jako jego odpisu, kopii/ kserokopii/ niepoświadczonej za zgodność podpisem strony, jej przedstawiciela lub pełnomocnika procesowego nie stanowi prawidłowego wypełnienia obowiązku wynikającego z art. 128 w związku z art. 140 k.p.c. Nie poświadczona podpisem strony kserokopia nie ma mocy dowodowej /postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 sierpnia 1998 roku, III CZ 107/98/. Mieć należy także na względzie to, iż posłużenie się niepotwierdzoną kserokopią jako środkiem mającym posłużyć ustaleniu treści pisemnego dokumentu uznać należy za dopuszczalne tylko wówczas, kiedy z przyczyn faktycznych uzyskanie dostępu do oryginału lub wypisu lub odpisu funkcjonującego na prawach oryginału nie jest możliwe dla strony, a także dla sądu /wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 21 kwietnia 2016 roku, I ACa 1160/15.

Przyjmuje się w judykaturze, że w świetle przepisów kodeksu postępowania cywilnego i orzecznictwa Sądu Najwyższego przez dokument rozumie się jego oryginał, a wyjątki, kiedy oryginał może być zastąpiony przez odpis /kserokopię/, określa ustawa. Niepoświadczona podpisem strony kserokopia nie jest dokumentem. Mieści się ona w stosowanym w k.p.c. pojęciu odpisu, jako odwzorowanie oryginału, jednak poświadczenie jej zgodności z takim oryginałem mieści w sobie jednocześnie oświadczenie strony o istnieniu dokumentu o treści i formie odwzorowanej kserokopią. Zwykła odbitka ksero to jest odbitka niepotwierdzona, nie stanowiąca dokumentu nie może

zastąpić dokumentu, na którego bazie powstała. Jest więc tylko środkiem uprawdopodobnienia za pomocą pisma, pozwalającym na dopuszczenie dowodu z zeznań świadków i dowodów z przesłuchania stron /tamże/.

Art. 128 k.p.c. pozwala na dołączenie do pisma procesowego odpisów załączników na przykład kserokopii zamiast załączników w oryginale. Z art. 129 k.p.c. jednak wynika, że najpóźniej na rozprawie strona obowiązana jest okazać sądowi oryginały tych dokumentów, natomiast na żądanie przeciwnika obowiązana jest uczynić to jeszcze przed rozprawą. Ustawodawca posługując się pojęciem dokumentu rozumiał przez to oryginał dokumentu. Tam gdzie oryginał może być zastąpiony przez odpis na przykład odbitka ksero, ustawodawca wyraźnie to zaznaczył /wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2002 roku, I CKN 1280/00/.

Z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie.

Pozwana po otrzymaniu pozwu, do którego dołączono jedynie potwierdzenie pokrycia ubezpieczeniowego zaprzeczyła w sprzecznie aby strony były związane umową ubezpieczenia komunikacyjnego. Strona powodowa uzupełniający dowody przedłożyła polisę w kserokopii bez potwierdzenia za zgodność z oryginałem.

W kontekście cytowanego stanowiska doktryny strona powodowa nie przedłożyła zatem żadnego dowodu, który przemawiałby za uznaniem, że strony zawarły przedmiotową umowę ubezpieczenia komunikacyjnego wobec czego pozwana obowiązana jest do zapłaty kwoty dochodzonej w niniejszej sprawie. Jak już bowiem wyżej wskazano żadna odbitka ksero nie stanowi dowodu na okoliczność zawarcia umowy, chyba że została potwierdzona za zgodność z oryginałem. Takiego dowodu, ani też oryginału umowy ubezpieczenia strona powodowa w sprawie nie zaoferowała.

W konsekwencji nie można przyjąć aby strona powodowa udowodniła swoje roszczenie w rozumieniu art. 6 k.c. Ciężar dowodu spoczywa wszak na osobie, która z faktu wywodzi określone skutki prawne. Przepis ten odnosi się do materialnoprawnego aspektu zagadnienia ciężaru udowodnienia faktu czyli ciężaru dowodu. Instytucja ciężaru dowodu w tym znaczeniu materialnym służy do kwalifikacji prawnej negatywnego wyniku postępowania dowodowego. Fakty prawotwórcze ma obowiązek udowodnić strona, która na ich podstawie twierdzi o istnieniu praw czy obowiązków. Zwykle ciężar dowodu faktów prawotwórczych spoczywa na powodzie natomiast faktów prawotamujących czy prawoniweczających na stronie przeciwnej.

Skoro zatem w świetle stanowiska procesowego pozwanej strona powodowa nie zaoferowała dowodu głównego w postaci umowy to tym samym nie sprostała wymogom określonym w art. 6 k.c. , co prowadzi do oddalenia powództwa.

Zauważa się też, że złożenie kserokopii umowy nie naruszyło art. 206 k.p.c. ponieważ nie doprowadziło do przewłoki postępowania. Natomiast przedłożenie kserokopii owu/ abstrahując od braku jej potwierdzenia/ po wydaniu wyroku było oczywiście spóźnione.

Z tych względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 par. 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że powództwo oddalił, zasądzając od strony powodowej na rzecz pozwanej koszty postępowania apelacyjnego na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z art. 108 par. 1 k.p.c.

Ref. I inst. SSR E. Ostrowska – Suchmiel